

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Nagy népgyűlés Böszörményben.

Tiltakozás a katonai javaslatok ellen.

Hajdumegye állásfoglalása.

Méreteiben, a résztvevők számát tekintve hatalmas, az erkölcsi sikert tekintve felülmúló hatású népgyűlést rendezett Hajduböszörmény város függetlenségi pártja a katonai javaslatok ellen.

Mintegy 10.000 ember vett részt a népgyűlésen és 11 hajdúváros és község küldötte el képviselőit. Ott volt a debreceni függetlenségi párt küldöttsége, melyet dr. Bacsó Ferenc, dr. Juhász Nagy Sándor, Molnár József, Török Péter tanár, Bakóczi Gábor, Szilágyi Ferenc és mások vezettek.

Ott volt a hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt, továbbá a hajduszoboszlói, hajdúnánási, hajdudorogi, püspökladányi, nádudvari, tetéleni, hajdusámsoni, tiszacsegei, balnazuji városi, vámospércsi függetlenségi pártok küldöttségei. A központot, tekintettel arra, hogy az ország több városában voltak e napon népgyűlések, ahová már a vezérek előre elígérkeztek, Papp Elemér és Benedek János képviselték.

A Debrecen felől reggel érkező vonatonál Kálmán Lajos partelnök vezetése alatt nagy számú fogadó bizottság várta a vendégeket, kik az elnök szíves üdvözlő szavai után kocsiokon vonultak be a városba.

Fél tizenegy órakor már hatalmas tömeg lepte el a város főterét, midőn Kálmán Lajos elnök buzgó hangja megharsant, hogy a népgyűlést megnyissa. Hazafias lelkesedé-

sének melegevel és hajdusági testvéri szeretettel üdvözölte a megjelent vendégeket, a kiknek megjelenésükért a hajduböszörményi párt nevében köszönetet mondott.

Azután megjelölte a népgyűlés célját és feladatát. Történelmi visszapillantást veletl a császári öszbirodalmi eszme és a magyar függetlenségi törekvés közötti 400 esztendősküzdelenre. Szomorúan mutatott reá arra, hogy a harcokban a magyar nemzetnek sok leveretés, szerencsétlenség, üldözés és szenvedés jutott osztályrészül.

Azonban történelmi példákkal igazolta azt is, hogy a magyar nemzet egységesen talpra állt, akkor tudott mindig eredményeket kivívni. Most ismét [nem alkotó munka jutott a nemzetnek osztályrészül. Ujra a sérelmi politika az, melyet a nemzetnek követnie kell. Ezután lelkes szavakkal ismertette a katonai javaslatokat és azok elleni tiltakozásra hívta fel a népgyűlést. Mert a katonai javaslatok ellátását megkísérelni mindenkinek hazafias kötelessége és azok elleni tiltakozniuk kell az Isten és az ország előtt.

Ezután bejelentette az elnök, hogy az országos függetlenségi párt nevében Justh Gyula elnök, gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos alelnökök üdvözlő táviratot intéztek a népgyűléshez, melyben ígérik, hogy minden lehető megtesznek, hogy a katonai javaslatok roppant terheit a nemzet feje felől elhárítsák.

Benedek János képviselő szólott ezután. Kijelentette, hogy azon tíz év óta, mióta ő a várost képviseli, a magyar politikai élet nem állott egyébből, mint a katonai terhek elleni harcokból és az ellenzék feladata és tevékenysége folyton arra irányult, hogy a katonai terhek keresztül erőszakolását megakadályozzák. Behatóan ősmertette a lefolyt eseményeket és a most betervezett katonai javaslatokat. Kifejtette, hogy a legelső és

legsürgősebb feladat az általános egyenlő títkos választójog megalkotása és míg ez megalkotva nincs és a nemzeti követelések teljesítve nincsenek, addig minden erővel meg kell akadályozni a katonai javaslatok törvénynyé emelését.

Papp Elek országgyűlési képviselő lelkes felszólalása után dr. Kutassy Sándor jegyző felolvasta a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

A hajduböszörményi népgyűlés közönsége a legmélyebb aggodalommal és teljes elkeseredéssel fogadja a kormány által betervezett katonai javaslatokat,

mert a Khuen-kormány a javaslatokkal óriási létszámemelés és újabb roppant terhek reánk hárítása által még inkább koldussá akarja tenni a most is gazdaságilag roska-
dozó Magyarországot;

mert a kormány a javaslatokban teljesen feladja az egész nemzet osztatlan közvéleménye által követelt katonai nemzeti követelések legkisebb mértékét is;

mert a kormány a javaslatok betervezése által ki akarja játszani az általános választójogot, mely a nemzetet kötött paktumban foglalt ígéret alapján, minden körülmények között a katonai javaslatok tárgyalása előtt volna megvalósítandó.

Ezen okokból felhívja a népgyűlés az összes parlamenti és azon kívüli ellenzéki pártokat, hogy

mindaddig, míg a gazdasági felszabadulás kivívása által, az ország képessé nem lesz újabb terhek elbírására,

mindaddig, míg a magyar nemzeti katonai követelések teljesítve nem lesznek,

mindaddig, míg a katonai javaslatok feletti döntésre egyedül hivatott népparla-

Tárlat a csarnokban.

A magyar festészet remekei. — Külömböző irányok. — A modernizmus sikere.

Szakavatott debreceni műbarátok és hozzáértők mondják, hogy ilyen képkiállítás még nem volt Debrecenben. Csupa kiváló alkotások mesterien művészi kezekből. Nincs közöttük egy kivetni való sem, nincs egy sem, amelyik a legrefináltabban kényes ízlésű avyöre ne lenne a legnagyobb hatással. Persze, mindegyik kép a maga zsánerében.

Epp ez a legnagyobb és egyetlen hibája ennek a vállalkozásnak. Egyrészt nem dolgozik olcsó, de nagy hangu reklámmal, nem csinált ugynevezett ünnepélyes megnyitót, sőt cigányzenés délutánokra sem rendezkedett be. Egyedül és kizárólag a „l'art pour art” elvét valló közönség igényeit akarja kielégíteni, ezért kerül a hatásvadászatot és a rikkító, de értéktelen képeknek műremekként való beadását.

A kiállító vállalat ezt rosszul tette. Az ujjunkon meg lehet számolni, hány műértő és megértő ember van Debrecenben. A többi csak akkor vesz képet, ha a vele egy társadalmi kasztba tartozó is vett már és nem akar tőle lemaradni.

Azán „mutató” legyen az a kép, elsősorban szabadisz. A művészi hatás, a tartalom fölött elmélyedve gondolkodás figyelembe nem

jöhet. Ilyesmire nincs berendezve a debreceni közönség.

Pedig igazán tökéletes műzléssel állították össze ezt a kiállítást. A mai kor vajdó és kialakulófében levő irányzataiból épp úgy láthatunk alkotásokat, mint a régebbi iskola követőitől. Aki életében még soha nem látott képet, az itt egyszerre okos lesz, ha a műveket picúra — történelmi szempontból nézi.

A fiatalabbnak mondható magyar festői gárda legkiválóbbjai alkotásainak legjavát bámulhatjuk gyönyörködő szemmel.

Major Ferencnek, ennek a legutóbb nagy állami ösztöndíjjal kitüntetett művésznek látunk egy Csenedélet-ét, ahol a lefestett ribizke, meg saját valósággal kézzelfoghatólag érzékelhető, a festett üvegburáról pedig nem tudjuk elhinni, hogy nem igazi üveg, oly ragyogóan átlátszó. A színhatásnak ez a fenomenális páratlansága bámulatba ejtő. Egy másik képe, a Hollandi leány finoman kidolgozott, nagyon szép munka, de ez inkább szabadisz, mint műhatás céljából készült.

Juszkó Béla „Pihenő kacsái” a fényhatás beállításának pompás készségeiről tanuskodik. Az üldögélő kacsák fürdenek a napfényben, nagy hatást kelteve. Kaszab Géának két tájképe közül a téli erdő remek perspektívát nyújt, mesterien odavetett mű. Csodásan kidolgozott, bámulatosan aprólékos megfigyelő képességről és amellet a színekkel

bánni tudás óriási készségéről tesz tanuságot Balla Kálmán „Caprii tengerkép” című remekében. A fodros tenger hátán himbálódzó hajó üdítő és amellet csillogó fény- és színvegyülékével igazi olasz tengeri hangulatot kelt. Nem akar tulságos modern lenni tekintetben, hogy a kép kidolgozására is ne törekednék az összhatás és téma kiválósága mellett.

Kadosa Sándor, Pállik legkiválóbb tanítványa meleg szeretettel és finom megértéssel megtestelt birkái igazi remekművek. Kérdi Kovács Lászlónak néhány csodásan szép képe, mint pl. szürke, napfoltos „Erdő-részlet”-e a debreceni közönség előtt is már jól ismert mester nagyszerű művészetéről tesznek újabb tanubizonyágot. Bámulatos alkotás Böhm Ritta: Fiatal szegfű (megvette Kenyeres Sándor). A kép struktúrája külön tanulmányt érdemel. Figyelemre méltó alkotás Szepesi Kuszka Jenő: Vizpartján c. képe. A fiatal, ultramodern festő szélesen odavetett folijaival a leggyorsabb eszközökkel és a raffinaltság kerülésével szuggérálja a nézőbe hangulatát. Tihanyi Béla szintén fiatal festő Erdei tó és Kora tavasz című munkáival széleskörű látóképességéről, egyes technikájáról tesz tanuságot. Péchy Kálmán: Csirkeudvara szines, dekoratív hatású alkotás. Tökéletes megértés sugárzik elő Pauy Erik: Lovranai lépcső című képéből. A fino-

ment az általános, egyenlő, titkos választójog alapján megválasztva össze nem áll, teljes erővel, minden rendelkezésre álló eszköz alkalmazása által akadályozzák meg a katonai javaslatok törvényre emelését.

Különösen pedig együttes harcra hívja fel a népgyűlés a függetlenségi és 48-as program alapján megválasztott összes képviselőket.

Végül a népgyűlés teljes bizalmát fejezi ki az országos függetlenségi és 48-as párt iránt és annak elnökét és vezérét: Justh Gyulát táviratilag üdvözlöli.

Dr. Juhász Nagy Sándor, a hajdúvármegyei függetlenségi párt titkára szólott ezután a hajdumegyei és a debreczeni függetlenségi és 48-as pártok nevében. Üdvözlölte a népgyűlést és Hajduböszörmény népét, mely már most felemeli szavát, mikor mások még halgatnak. Kibontják már is a zászlót, hogy kifejezésre juttassák a nép megingathatlan ragaszkodását a függetlenségi eszméhez. A katonai javaslatokra vetett rövid pillantás után támadja a munkapártot, amely nemzetinek mondja magát, pedig megtestesülése a nemzetietlenségnek és munkapártnak mondja magát, pedig egész élete henye és meghunyászkodó megszavazása a bécsi parancsoknak. Reá mutat arra a sokféle színű árnyalatra, amelyből ez a munkapárt össze van fákolvva. Ezeket a különböző érdek-csoportokat csak egy törekvés tartja össze, az, hogy éheznek és szomjuhoznak a hatalmat.

Szivárványpártnak lehetne nevezni a munkapártot, mert benne képviselve van a szivárvány minden színe és színárnyalata. De nem érdemelne meg, hogy reá adjuk a szivárvány csoda tüneményének nevét. Es nem lehetne szivárvány-párt azért sem, mert tagjainak legnagyobb része mégis olyan szint visel, mely nincs benne a szivárványban: t. i. fekete.

A munkapárt széthúzó elemei csak egyben értenek egyet és az Magyarország kifosztása, a nemzeti törekvések letörése és a népjogok kijátszása. Azért a katonai javaslatok elleni harcnak legelső célja az, hogy ezt a pártot eltávolítsuk Magyarországról, megszüntessük az országot a munkapárti sáskaseregtől.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha, miként a határozati javaslat mondja, egyesítjük a katonai javaslatok elleni harcban az összes ellenzéki pártokat, a nemzeti 67-esekől kezdve egész a szociáldemokratákig. Egy ellenzéki blokkot kellene csinálni Andrásytól—Bokányiig.

A munkapárt bukása a függetlenségi nemzeti eszme, az ország anyagi érdeke, a

man megvilágított, napsütötte kép nemes intencióra valló vonalaival kellemes, meleg hangulatot áraszt szét.

Teljes elismerést érdemel Cserna Rezső holdsütéses, campagnei bástyarom-tájképe. Erdekességet és hasonlítást lehet tenni ezen kép és Ricciardi: Nápolyi tengerpart című műve közt. Cserna az olasz mesterrel szemben bebizonyítja, hogy milyen egyszerű vonalakkal és nagyon kevés, de műizléssel összekombinált színvegyülékkel lehet felülmúlni a kinos precizitással és nagy munkával készült festmény hatását. Kaszab Géza igen izlées és nagyon szép tájképei, Erney László Rátóti parkrésze, Kotász József Téli délutánja és Kemény Béla Olasz halászkok című tájképe mind-mind művészi alkotások. Az olasz festőiskolát Ricciardi mesteren kívül Giardelli képviseli pompás geure képeivel. Remek kutyákban gyönyörködhetünk J. Hartung képein.

A kiállított képek műbecséhez képest az árak csuda olcsók.

A stilszerűen és nagy műgonddal összeválogatott tárlat a magyar műkereskedelmi vállalat zsenialis titkárának, Adler (Sas) Lászlónak fényes művészként dicséri.

A Nagyváradon rendezett kiállításon szétkapkodták az összes kiállított képeket.

De hát hol vagyunk még mi Nagyváradtól?

(—ély.)

népjogok, a becsület és a józanész diadalát jelentené. A mai politikai helyzet zürzavarából a tiszta demokratikus függetlenségi politika fog győzelmesen kibontakozni.

Dr. Berencsy János a hajdunánási választókerület függetlenségi és 48-as pártjának elnöke, a nánási választókerület nevében sikerült beszéddel csatlakozott a határozati javaslatához. Megemlékezett a katonai javaslatok terheiről és az általános választójog követeléséről és e kérdésekben körvonalozta a függetlenségi álláspontot. Lelekesen üdvözölte a hajduböszörményi polgárságot a testvér-város: Hajdunánás nevében.

Dr. Kéry Lajos a püspökladányi-párt csatlakozását jelentette be. Jeger János a hajduszoboszlói-, dr. Loóg Béla a hajdudorogi-, Kiss Lajos a nádudvari-, Teleki Sándor a tetétleni-, Saád Isván a hajdusámsoni-, Kapronczai Mihály a tiszacsegei-, Oláh János a balmazújvárosi, Koncz Lajos a vámospércsi függetlenségi és 48-as pártok nevében hozzájárultak a határozati javaslatához, melyet az elnök egyhangulag elfogadottnak jelentett ki.

Végül a népgyűlés meleg hangú táviratban fejezte ki a hajdumegyei függetlenségi polgárság odaadó bizalmát az országos függetlenségi- és 48-as párt vezére: Justh Gyula iránt.

A népgyűlés után 400 terítékes közebéd volt, melyen felköszöntőket mondtak Kálmán Lajos pártelnök, dr. Benedek János, Dobó Sándor, Papp Elek, Brassay Kálmán, Oláh Bálint alelnök, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Kutassy Sándor.

A közebéden általános helyesséssel fogadta a polgárság Vági István beszédét, ki a debreczeni és hajdumegyei szociáldemokrata-párt nevében mondott üdvözlő szavakat és az általános választójog mellett beszélt, melyet a nép egybehangzó helyesséssel fogadott.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít**

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

A testi nevelés.

A képviselőház ülése.

A kultuszvita most már a részleteknél tart, ma csak a testi nevelésről volt szó. Egy két nap múlva az igazságügyi tárcára kerül a sor, bár Székely Ferenc igazságügy-miniszter már várja, hogy véget érjen a kultuszvita.

Kabós Ferenc egynegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Bemutatja Gerliczy Ferenc báró megbízólevelét, Zombor városának leiratát a közutakról szóló törvény módosítására.

Napirend előtt

Pozsgay Miklós személyes kérdés címén szólal fel. A szegedi törvényszéki elnököt, nem személyben, hanem vallási magatartásában támadta meg. Az országgyűlési napló hibásan jegyzi fel az e tárgyra vonat-

kozó kijelentését, a napló csak azt említi meg, hogy gyávnak nevezte a szónok a törvényszéki elnököt, holott a „gyáva“ kifejezés után a „katholikus“ szót is használta, mivel azt akarta kifejezni, hogy a szegedi elnök mint katolikus ember viselkedett gyávn. E kijelentésért bocsánatot kér és ismétli, hogy a törvényszéki elnököt személyében nem volt szándéka megtámadni. Kéri a napló hiányos jegyzésének kijavítását.

Elnök Pozsgay kérését a naplót vizsgáló bizottsághoz utasítja.

Sorra kerül

a kultusz-tárca

költségvetésének részletes tárgyalása.

A testnevelés tételénél

Polónyi Dezső a testnevelés elhanyagolt állapotát panaszolja. A testnevelésre legfőbb gondot a középiskolában kellene fordítani s ezzel szemben azt látjuk, hogy a középiskolai tanulók heti 25—30 tanórát tölthetnek agymunkával töltik be s csak két órát szánnak tesztnevelésre.

Ilosvay Lajos: Az iskolaszervő intézményi nagyobb mértékben kell kifejteni. A főiskolákban, különösen a műegyetemen nagyobb gondot szükséges fordítani. Kéri a kultuszminisztert, hogy a műegyetem testnevelésére nagyobb összeget jelöljön ki a jövő költségvetésben.

Bernáth Béla a testnevelés rendszer fejlesztését kívánja.

Sümei Vilmos a célszerű lövőgyakorlatok általánosításáért szólal fel. Helytelenül, hogy Apponyi megszüntette az országos tornaversenyeket, kívánja, hogy a kerületi tornaversenyeket ne hanyagolják és az országos tornaverseny intézményét állítsák vissza.

Hock János: A testgyakorlatban nem szabad meghonosítani a merev német rendszert, amely ellentétben áll a magyar temperamentummal. A tanítás rendszerét pedagógus és orvosi tudomány együttműködésével kell megállapítani.

Apponyi Albert gróf: Az országos tornaversenyt azért szüntette meg, mert semmi pedagógiai értékét nem látta. Erkölcsi szempontjából az ifuságnak a fővárosba való összeseregését veszélyesnek tartotta.

Zichy János kultuszminiszter elismeri a testnevelés fontosságát. Megígéri, hogy Polónyi Dezső, Ilosvay Lajos és Sümei Vilmos kérésével foglalkozni fog. A tornaversenyeket nem akarja megszüntetni, csupán decentralizálni fogja. Kéri a tétel elfogadását.

Elnök a vitát bezárja és szünetet ad.

Szünet után

Apponyi Albert gróf: A Ház engedelmét kéri, hogy a népnevelésügy kérdéseire térheszen ki. Ismerteti a népoktatási törvény tervezetét és kéri a minisztert, hogy az 1911-ben tető alá jutandó népiskolai törvényen tételesen olyan intézkedések, hogy abban az esetben, ha az iskolafenntartó nem képes kötelezettségeinek megfelelni, az állam vállalja magára az iskolafenntartás terheit.

Gróf Zichy János: Igyekezni fog az előtte szóló képviselő intenciói szerint eljárni, kéri a tétel elfogadását.

Az iparos tanonciskolák, kereskedelmi iskolák tételénél

Mártonffy Márton: Az iparos tanonciskolák fejlesztését sürgeti, hogy az az inasgeneráció, mely ma már kisziklott a mester keze alól, a már felszabadult segédek buzgó vezetése mellett, ne kerülhessen a nemzetközi szocializmus befolyása alá. Éppen ezért fontosnak tartja az iparos tanonciskolák sürgős fejlesztését és kéri a minisztert, hogy hasson oda saját hatáskörében, hogy ez, ha a jelen költségvetés nem is nyújt erre megnagyobbítást, a jövőben oly mértékben történjen meg, amint ő szerezne és amint azt az ország ipari érdeke is megkívánja.

A kereskedelmi iskoláknál szükségesnek tartaná, ha az eddigi három esztendő helyett a kereskedelmi iskola tanulói csak az 5-ik év végén kaphassanak érettségi bizonyítványt. Ez által kevesebb érettségizett kereskedő kerülne ki évente az életbe, de azok, akik ki-kerülnek, alapos tudással kerülnek ki. Kifogásolja, hogy 45 kereskedelmi iskola élén egy

főigazgató áll, holott a másnemű középiskoláknál minden 8—10 középiskola élén áll egy főigazgató. Nemcsak az adminisztráció szempontjából hiányos ilyképpen az intézmény, hanem a ből a szempontból is, hogy a kereskedelmi iskolák és felettes hatóságuk: a miniszterium nem tudja azt az alapos közvetlen érintkezést fenntartani, ami a kérdés fontosságánál fogva nagy anomáliának mutatkozik. Ezután a keleti kereskedelmi akadémiák hiányait teszi szóvá. A tételt elfogadja.

Baross János: Szóvá teszi a pécsi bábaképző intézet igazgatójának, dr. Doctor Sándor főorvosnak az egyke ellen intézett küzdelem megkezdésekor tett nyilatkozatát, amely szerint dr. Doctor az egyke célszerűségét helyesnek tartja.

A választójogért.

Két helyen is tartott vasárnap a Választójogi Liga ülést az országban. A nép mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel foglalt állást a katonái terhek ellen és a választójog mellett, amely egyedül biztosítja az ország boldogulását.

A pestujhelyi népgyűlés.

Pestujhely és környéke vasárnap délután négy órakor mintegy négyezer ember jelenlétében nagy népgyűlést tartott az általános, egyenlő és titkos választójog mellett és a véderőreform ellen.

A népgyűlésen az országos függetlenségi és 48-as párt képviselőjében Bakonyi Samu országgyűlési képviselő jelent meg, a Választójog Országos Szövetségét dr. Pogány József író, dr. Lénárt Albert és Jancsó Károly képviselték, a szociáldemokrata párt pedig Ormós Ede dr-t küldte ki.

Porosz József, a népgyűlés elnöke nyitotta meg a gyűlést s utána

Bakonyi Samu tartott nagy figyelemmel hallgatott, frenetikus hatású beszédet az általános, egyenlő és titkos választójog mellett. Amikor a törvényhozás nagy problémák megoldása előtt áll — mondotta Bakonyi — felettlenül szüksége van arra, hogy a közvélemény minél erőteljesebben foglaljon állást a megoldás tekintetében. A függetlenségi és 48-as párt kötelességének ismeri, hogy az eljövendő nagy harcok előtt bejárja az országot s mindenütt, ahol a felvilágosításra szükség van, azt megadja s ahol ingadozás mutatkoznék, azt eloszlassa, a népbe lelkesedést, hitet, új erőt és meggyőződést öntsön. Nemcsak az a kötelesség, hogy a parlamentben, de azon kívül is irányítani kell a közvéleményt. Kétszeres kötelessége most ez minden igaz, becsületes politikusnak, amikor arról van szó, hogy a népnek megadjuk az őt megillető jogait. A mostani parlament nem népparlament, nem képviseli a népakaratot, csak bitorolja a népparlament nevét.

Sta. istikai adatokkal bizonyítja a mai választórendszer tarthatatlanságát 4.400.000 azok száma, akik a törvényes korhatár szerint választójoggal birhatnának, de nem birnak, 1.535.000 föld- és házbirtokos nem bir választójoggal, 711.000 önálló iparos közül 300.000 bir szavazati joggal, értelmiségi alapon 280.000 ember helyett csupán 150.000 bir szavazati joggal, stb. A mai választói törvény tehát a nemzet zömét zárja ki a jogokból. A censusos beosztásunk valóságos szegényfoltja a civilizált Európának s még ennek kebelén belül is a legkirívóbb egyenlőtlenségek, igazságtalanságok vannak. Van kerület, hol 40 fillér s van hol 101 korona

jogosít a szavazásra. A kerületek beosztása igazságtalan, van kerület, hol 125 szavazó választ egy képviselőt és van, ahol 16 ezer. A magyarság szupremáciáját sem a választójog reformja fenyegeti, hanem a mostani rendszer, amely a kerületeket úgy osztotta be, hogy a nemzetiségi szavazók igen sok kerületben túlsúlyban vannak.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Ormós Ede, a szociáldemokraták szónokája beszélt a véderőreformról, utána a választójog reformjának hasznát fejtegette dr. Lénárt Albert és Jancsó Károly, még Pogány József mondott zajos tetszéssel fogadott beszédét. Ezután határozati javaslatot fogadtak el az általános egyenlő és titkos választójogot követelve.

A szombathelyi gyűlés.

A függetlenségi és 48-as párt igen szépen sikerült népgyűlést tartott vasárnap Szombathelyen. A gyűlés szónokái az általános egyenlő és titkos választói jogon kívül a katonai javaslatokkal és a tanítószág helyzetével foglalkoztak.

Már szombaton este megérkeztek a városba: Beck Lajos, Eitner Zsigmond, Jusih János és Mádi-Kovács János orsz. képviselők, kiket a pályaudvaron több ezer főre menő tömeg élén Bardió Ferenc dr. kir. közjegyző üdvözölt. Az üdvözlésre Beck Lajos válaszolt. Lelkes éljenzés és meleg ovációk közben értek a képviselők a Kovácsszállóbeli lakásukra, ahol este 9 órakor hatalmas lampionos menet üdvözölte őket. Négy száz lampion vivő haladt a tömegben, melyben több mint 8000 ember vett részt. Beck Lajost kivánták hallani, ki erre a szálló erkélyéről nagyhatású beszédet intézett a tömeghez. Utána Eitner Zsigmond beszélt, kinek beszédét szintén zajos helyesléssel és éljenzéssel fogadták.

Vasárnap délben érkezett meg Justh Gyula. Kiséretében voltak dr. Egry Béla, dr. Jaczkó Pál orsz. képviselők, dr. Medgyes Simon, a Választójog Orsz. Szövetségének és a Reform Klubnak alelnöke, dr. Vámos Henrik, a választójogi liga titkára és Garbai Sándor a szociáldemokrata párt képviselőjében. Sárvarig Jusih Gyula elébe utazott dr. Bardió Ferencz kir. közjegyző, Justh János és Mádi Kovács János. Nemzetiszínű zászlók alatt sorakozott hatalmas tömeg élén üdvözölte Justh Gyulát a vas megyei függetlenségi párt ős elnöke, Veóress István.

Az Aréna kert hatalmas térsége zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Több mint 8000 ember vett részt a gyűlésen. Vas megye számos küldöttséggel képviselte magát. Veóress István lett a gyűlés elnöke, ki lelkes hangú beszédben üdvözölte Justh Gyulát és az apostoli utat járó képviselőket. Felkérte Justh Gyulát, mint aki nálánál nagyobb ékesszólással fogja megtenni, — ugymond — hogy a választójog kérdését ismertesse.

Mikor Justh Gyula szólásra emelkedett, az előbb lelkes ovációk megismétlődtek. Percekig zugott a taps és éljenzés, melynek lecsillapultával Justh Gyula hatalmas beszédet mondott.

Nincs is nagy ékesszólásra szükség, — mondotta — hanem szükség van arra, hogy felébresszük az országban az összetartozandóságnak érzetét. Szükség van arra, hogy itt ne tegyünk osztálykülönbséget, ne tegyünk nemzetiségi, faji, vallási különbséget (Hosszantartó zajos taps és éljenzés), hanem, hogy mindannyian teljes erővel, egész életünkkel

menjünk bele ebbe a küzdelembe, amelyből Magyarország jövő sorsa függ. (Zajos éljenzés.) Nem kell itt mérlegelni, ki az előbbre való, ki a fényesebb tehetség; itt csak egyre kell nézni: ki akarja igazán, becsületesen, minden melléktekintet nélkül megvalósítani azt, ami a zászlónkra van felírva: az általános, egyenlő, titkos és községenkénti szavazati jogot. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps)

Mindenkinek pártkülönbség nélkül csatlakoznia kell ehhez a mozgalomhoz, mert azt láthattuk, hogy az osztályuralom nem képes megvédelmezni Magyarország érdekeit. Az osztályuralom egyedül a saját maga önző érdekeit szolgálja. (Ugy van! Ugy van!) Nohát ebből már elég volt! (Zajos helyeslés.) Mi a nép érdekeit akarjuk szívünkön, lelkünkön viselni, mi ezért akarunk küzdeni és küzdünk mindaddig, míg a népjogokat kivívni nem fogjuk.

Igazán jogos dolog-e, a munkásosztályt kiszorítani a jogokból? Hiszen a munkásosztály a nagy nemzetfentartó erő ebben az országban (Hosszantartó zajos taps és éljenzés.), szabad-e lekicsinyelni ezt a munkásosztályt?

Mindenkinek van joga ebben az országban a maga anyagi érdekeinek előbbreviteléről gondoskodni, csak a munkásosztály az, amelynek nem szabad a maga anyagi érdekeinek jobbrafordulására törekedni.

A választójoggal kapcsolatban meg kell emlékeznünk a katonai javaslatokról. Vajjon belemenjen-e az ország ebbe a mértéknélkül való pénz- és véráldozatba? Az a kérdés, hogy az ország ebbe menjen-e bele, avagy az legyen az elv, hogy bekövetkezzék az általános lefegyverkezés. Én szerintem egészen tiszta és világos, hogy a nép érdeke az általános lefegyverkezés. A népek nemcsak idebenn, az ország belsejében akarnak békeességben élni. Ezt pedig ilyen óriási terhekkel elérni sohasem lehet!

A nagyszabású beszédnek frenetikus hatása volt. Justh Gyulát rajongással ünnepték.

Az indemnitási javaslat benyújtása. Az indemnitási javaslatot a kormány immár harmadszor, ma fogja benyújtani a Házba. Természetesen szó sincs arról, hogy a javaslatok a kormány sürgősen elintézhessen és így ay ex-lex áldatlan helyzete több mint bizonyosra fenyegeti az országot.

Harc a levegőért.

Az aviatika új áldozatai. — Két halott, két sebesült.

Parisból jelentik: Két halálos végű aviatikai katasztrófa történt vasárnap, az issy-les Moulinauxi repülőtéren.

Az egyik áldozat Princeteou hadnagy, ki 150 méternyi magasságra emelkedett. Ott motorrobbanás érte a gépét, amely óriási gyorsasággal lezuhant. A gép romjai alól már csak az aviatikus megszenesedett holttestét húzták ki.

A másik áldozat Lamartin hadnagy aki tetemes magasságból zuhant le és azonpl meghalt.

A Páris-Piegei körrepülésen szintén kettős szerencsétlenség történt. Gaubert és Morin lezuhant, az

előbbi súlyos belső sérüléseket szenvedett és mindkét lábát eltörte, az utóbbi szintén megsebesült. Gaubert a halállal vívódik.

Vincennesből jelentik: Ma reggel történt meg a start az európai körrepülés Páris-Lüttich első etappjához. Jelen volt az igazságügyi és tengerészeti miniszter, a belügyminiszteri államtitkár, Monis miniszterelnök képviselőjében fia, valamint rendkívül nagy ember tömeg.

Délelőtt uegyed 9 óráig 41 aviaticus indult el.

Reimsből jelentik: Vedrines 7 óra 25 perckor, Vidart 7 óra 27 perckor, Mozin 7 óra 30 perckor érkezett ide.

Párisból jelentik: A Lüttichben leszállt aviatikusokon kívül a körrepülésben résztvevők közül hatan Rheimsban, ötven Rheims és a belga határ között, harman belga földön kötöttek ki.

Svissonból táviratozzák: Dalager aki a körrepülésen résztvett, Villers-Cotteret mellett készülékével lezuhant és súlyosan megsebesült.

Lüttichből jelentik: Elsőnek Vidart érkezett meg 9 óra 30 perckor.

Morin Chervo mellett lezuhant, de baja nem történt, készüléke megrongálódott.

Az urkocsis-egylet versenye.

Második nap.

Vasárnap délután zajlott le a debreceni urkocsis egyesület ügeli versenyének második napja. Szép tavaszi nap kedvezett a második napi versenynek, amelyen óriási közönség jelent meg.

Künn volt a versenypályán Debrecen legelőkelőbb közönsége épp úgy, mint a szegényebb néposztály is. A versenyeken semmiféle baleset nem történt, ami esetleg zavarólag hatott volna.

A versenyeredmény a következő:

I. Hortobágyi díj 1000 korona. Egyes fogatu heat-verseny. I. Dongó M. (Muzslay Gyula.) II. Azért is. (Szenyey báró.) III. Márta. Tot: 10: 18.

III. Alföldi díj 3000 korona. Kettes fogatu urkocsis verseny. Első Maba C., Chazivari.(Solymosi báró.) II. Ernő Duei Susi. (Horváth József.) III. Kedvesem, Spullerin (Zsombokakotai ménés.) Tot: 10: 14.

III. Hortobágyi díj. Második heat. I. Azért is, II. Dongó M., III. Adalbert (Köhner Willy.) Tot: 10: 20.

IV. Hajdúi díj. 1000 kor. Kettes fogatu urkocsis verseny. I. Emma N, Emma O. (Orosz Miklós.) II. Frau Leopoldine, Fatanicza. (Solymossy Jenő báró.) III. Rózsa, Bátor (Dőre Hugó.) Tot: 10: 17.

V. Hortobágyi díj. Harmadik heat. Első Azért is, második Dongó M., harmadik Márta. Tot: 10: 20.

VI. Távhajtás Miniszteri díj 2000 korona. Első Sugár, Álmos, (Solymossy Jenő báró), második Suviszks, Jancsi. (Szemző István.) Futott, még Szini, Vigécz. (Olasz Elemér.) Tot: 10: 14.

VII. Bérkocsis verseny, 340 K díj. Első Marcsa, Buzgó. (Ifj. Kovács Ferencz.) II. Rózsi, Gunár. (Murvai József.) III. Emma, Kigyó. (Végh Imre és Márkus László.) IV. Piczi, Tündér. (Nagy József.) Tot: 10: 26.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu. Darabos-utca 7. sz.

MŰVÉSZET.

A Zenede évszáz hangversenye. A Debreczeni Zenede f. hó 18-án tartotta meg vizsgálati hangversenyét a Bika dísztermében. Jól esett látnunk azt a lelkes és szép közönséget, mely a nagy és klasszikus műsor dacára rendületlenül kitarított és ezzel biznyságot tett arról, hogy mindig kész a komoly zene hajlékába betérni, a mi pedig már a magasabb zenei intellektualitás biztos fokmérője. — Büszkéek lehetünk Zenedénkire, mely immár félszázados eredménydus működésével ilyen zeneértő és szerető közönséget nevelt, tudásuk és hivatásuk magaslatán álló tanári karára, mely céltudatos és komoly művészi munkájával növendékekkel ilyen eredményeket produkált.

A műsort a Zenede vonószekara vezette be Mozart egy poelikus románcával melyet biztos összjátékkal és fegyelmeztséggel adtak elő a kiváló művész-tanárunk Fűredi József vezénylete mellett. Tikos Etelka és Gredó Ilona csinosan előadott négykezese után Fialka Sárika játszotta nagy precizitással Mozart s dur zongora versenyét. Mandel Irénke bájosan csengő hangon, meglepő készütséggel énekelt. Az est piéce de resistance-a Szántó Maca hegedűjátéka volt. Wittli A moll concertijét adta elő nemes felfogással. Brillians technikája, trillái, széles és biztos vonókezelése, meleg tónusa valósággal elragadták a közönséget. Dörre Ilonka Mozart s moll versenyének stílusos eljátszásával biznyságot tett készütségeről. A gordonka tanszakot Hoffmann Pál képviselte, Goltemann egy andantéját adta elő megértéssel és szép tudással. A zenekart W. Hamersteelt János a Zenede új zongora tanára vezette, a ki mint dirigens is elsőrangúnak mutatkozott be.

* * * (D—S)

Dr. Ujfalussy József, a Zenede elnöke megköszönte a tanárok fáradozását és a közönség megjelenését, különösen kiemelte, hogy a Zenede tanári karának és igazgatóságának nem helyi érdekek, — mint az a vasárnapi hangversenyből is látható volt, — hanem magasabb eszmei cél lebeg mindenkor szeméi előtt. A jutalmak kiosztása következett ezután. A jutalmazottak nevei: Zeneelméleiből: Balázs Klára, Barcsa Anna, Fenyves Blanka, Helfersohn Klára, Kulcsár Mária, Meiszner Róza, Oláh Erzsike, Propper Mariska, Sepsy Ilona, Szoboszlay Irén, Takács Gabriella, Dankó Imre, Juhász Jenő, Keiner Miklós, Kupfer Béla, Pál Gusztáv, Beck Bella, Fazekas Erzsébet, Fodor Erzsébet, Kövy Lajos, Ujlaki Miklós, Széki Mária.

Összhangzattanból: Lusztli Józsy, Szilágyi Dezső, Ujlaki Kata.

Énekből: Faragó Emma, Csiba Mici, Leitner Paula.

Zongorából: Brozik Etelka, Dömsödy Emma, Elefánty Mária, Erdélyi Katalin, Fenyves Nelly, Gross Margit, Hegedüs Kati, Mile Klára, Popovits Erzsébet, Rontsik Kata, Romogyi Mária, Somossy Sárika, Szepessy Erzsébet, Balázs László, Györfly Endre

Ausyerlitz Teréz, Csapó Juliska, Györfly Gizella, Fűredi Anna, Kenyeres Irén, Leitner Erzsébet, Lenchés Margit, Márton Adél, Pogány Irén, Szász Mária, Losonczy Lajos, Beck Ilona, Hirschfeld Piroska, Matysovszky Anna, Papp Irén Tóth Róza, Balázs Magda, Berács Erzsébet, Papolczy Lilly, Eröss Erzsébet, Eröss Mária, Fenyő Kata, Kurz Vilma, Nagy Jolán, Orosz Natália, Révész Ilona, Ernszt Mártha, Kenyer Margit, Kurcz Klára, Tömösváry Erzsi.

Hegedűből: Fabók Ilon, Dézsi Sándor, Eiszler Géza, Kovács Sándor, Paricsi Pál, Rencz Antal, Than Béla, Dicsöffy Anna, Heller Frida, Várakozó Lenke, Kiss Béla, Kiss József, Majda Gizella, Ricz Anna, Rubinstein Erna, Fűredi Leona.

Gordonkából: Dömsödy Vilma, Than Jolán.

Dicsérő oklevelet kaptak zongorából: Popolczy Margit, Dömsödy Mária, Fekete Gizella, Propper Zsuzsika, Ssabó Etelka, Balogh Juliska, Kiss Jolán, Pálfy Irén, Tegdds Margit, Vass Jolán.

Gordonkából: Fűredi László, Pálfy Piroska, Hoffmann Pál.

Bronz érmet kaptak énekből: Mandel Irén.

Zongorából: Somogyi Etelka, Tikos Etelka, Fialka Sári.

Hegedűből: Szántó Magda.

Ezüst érmet összhangzattanból: Simonffy Irén.

A kültelki lakosság réme.

Varrólányból betörő.

Debrecen külsőségein lévő utcák lakosságát hetek óta nagy izgalomban tartotta egy betörő banda, amelynek mint a rendőrségi nyomozás eredménye mutatja, feje volt egy 16 éves varrólány és annak orgazdája Makai Jánosné.

A bűnös utra tért leányt Molnár Máriának hívják, akinek meggyült már a baja egynéhányszor az igazságszolgáltatással.

Molnár Mária fiatal kora dacára több ízben büntetve volt lopás miatt, de nem javult meg, hanem haladt a megkezdett bűnös uton, amely ismét börtönhöz viszi.

Molnár Mária szövetkezett egy Makai Jánosné nevű asszonnyal, akinek a lopott holmit átadta értékesítés céljából. Dobos és Bardócz rendőrbiztosok hetekig tartó munka után tegnap tette ártalmatlanná a csinos arcu varrólányt, a ki is töredelmes vallomást tett.

Molnár Mária beismerie, hogy az ablakon át mászott be a kiszemelt lakásokba.

Legelső utja Breksajkó György Diószegi-ut 10. számú házához vitte. Itt este 8 órakor surrant be a lakásba és ágyneműt, valamint ruhaneműt szálított el.

A sikeren felbuzdulva, Molnár Imréné Kölcsey-utca 10. számú házában próbált szerencsét. Száz korona értékű holmit lopott. Majd Nyilas Jánosné, Czverdeli Andor, Máthé Dezső és Német Dánielné debreceni lakosok lakását szerencsétlenné látogatásával a tolvaj varrólány s mindenhonét százakra menő holmikkal megrakodva távozott. Bűntársa, Makai Jánosné értette a

módját, hogy a lopot holmit hol értékesítse.

Adott aztán a pénzből Molnár Máriának, aki csinosan öltözött, sőt még pénzt is rakott félre.

Mile Pál Molnár Máriát kihallgatása után letartóztatta s dél felé átkísértette az ügyészség fogházába.

Az orgazda ellen is az eljárás folyamában van.

A békéscsabai gyilkosság.

A Zsilinszky-fiuk az esküdtek előtt.

Tegnap vette kezdetét a békésgyulai törvényszék esküdtbírósa előtt a két Zsilinszky-fiu bűnyüének tárgyalása, akik tudvalevően május tizenegyedikén meggyilkolták Békéscsabán Achim L. András országgyűlési képviselőt.

A tárgyalás iránt roppant érdeklődés nyilvánult, úgy hogy a törvényszéki épület tárgyaló terme szűknek bizonyul a hallgatóság befogadására.

Gálbory József törvényszéki elnök, a tárgyalás vezetője, meglehetősen szűkeblű volt az ujságírókkal szemben, úgy hogy a Békésgyulára érkezett 25-30 ujságíró számára, akik a fővárosból a nagyobb vidéki városokból és a közeli környékből összejöttek, csak tizennégy jegyet engedélyezett a tárgyalásra.

A jegyekért a megyei ujságírók között valóságos harc folyt, az elnök ugyanis egész Békés vármegyére csak egy ujságírónak adott jogot, a helybeli intelligencia, főleg a hölgyek, igénybe vették a figyelmét.

A tárgyaláson Zsilinszky Gábort, a tulajdonképpeni tettet és testvérét Endrét, aki a szomorú tett elkövetésében társa volt, dr. Kenedi Géza ügyvéd, or. képviselő védi.

A vádat dr. Liszy Viktor ügyész képviseli, akinek vádirata, mint ismeretes, a gyilkosság büntetével vádolja meg a Zsilinszky-fiukat.

Előzmények.

A két Zsilinszky-fiu apja, Zsilinszky Endre, aki igen szimpatikus megjelenésű, őszhajú, öreg ur, tegnap este is sokáig tárgyalt fiaival védőivel, Kenedi Gézával. Igen érdekes, hogy Zsilinszkyék a napokban eladták csabai házukat, állítólag azért, hogy ha a bíróság kimondja Achim Andrásnéval szemben a kártérítési kötelezettséget, ez elől kitérhessenek.

A város nagyon nyugodt, csendes, az érdekes esemény izgalmai iránt azért mindenki érdeklődik.

Az ítélet, amint Békésgyulán felfogják a helyzetet, javarészen attól függ, hogy milyen erősen és meggyőzően tud felvonulni az ügyész mellett a sértett fél képviselője.

Szakértők, tanúk.

A törvényszék orvosszakértőitől ki fogja hallgatni dr. Zöldy János megyei főorvost, dr. Décsy, dr. Reisz, dr. Feldmann orvosokat és két fegyverszakértőt.

Tanukul meg vannak idézve: dr. Zsilinszky Endre és Margit leánya, Platinus József, Achim Ilona, a vezér volt rokona, Viczian Mihály, Viczian Mátyás, ifj. Koc-

csizky Mátyás, Steffel János, Wilim István, Peszkár Jenő, Kanter József, Fejes Lajos, Wertheim Ignácné, Lipták L. Pálné, dr. Osváth János, Hügecz György, Hrabovszki Mazan János, Hrabovszki Cs. György, Sabocsiné (Zsilinszky volt lakója), dr. Debreczeni Lajos, Szebenyei Ernő, Lauróvics Ferenc, Terényi Péter, Szeberényi S. Lajos, dr. Reisz Miksa, Pataj György, ifj. Kocziy Mihály, Achim László, Sailer László, Pongrácz István, dr. Vass Vilmos, Dusbaba Vilmos, dr. Székely Lajos, dr. Ridi István, dr. Linder Károly, Fehér Károly, Valach Erzsébet, Bihari Sándor, Majan György.

Az esküdtek.

Következett az esküdtek kisorsolása. Dr. Kardos Dezső ügyvéd, esküdt elfogultnak érzi magát, mert jó barátja volt Achimnak. Kardost felmentik. Az esküdtek ezután ekként alakulnak meg:

Galgóczy Géza iparos, Benedek Márkus kereskedő, Hock Márton kereskedő, dr. Igaz Pál ügyvéd, Grósz Mihály maletulajdonos, Molnár Kálmán kereskedő, Kohn Géza kereskedő, Szilágyi Antal földmives, Akiller Antal földmives, Horváth István kereskedő, Hegedűs József kereskedő, Pál József bádogos, Balla Sándor földmives.

A főbűnös.

Az esküdtek kisorsolása és a vádirat felolvasása után:

Elnök: Lépjenek elő a vádlottak. Joguk van újra elmondani az esetet. Először Zsilinszky Gábort hallgatom ki. Zsilinszky Endre távozzék.

Elnök: Zsilinszky Gábor! Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Nem. — A vádlott elmondja élettörténetét.

Elnök: Ismerte Achimot?

Vádlott: Látásból.

Elnök: Hol szerezte a revolvert?

Vádlott: Budapesten Huzellánál. Ha a tanyára kimentem, mindig magamhoz vettem.

— Bátyjának is volt revolvere?

— Neki is. De nem tudom, milyen. Ő is magánál hordta.

— Tudta, hogy Achimhoz mennek?

— Tudtam; ama hitben tettük a látogatást, hogy Achim majd elintézi az ügyet. Bátyám sétabotot és kutyakorbácsot vitt magához védelemül az esetre, ha megtámadnák.

Elnök: Ez a korbács gyanus. Ilyent csak akkor használunk, ha valakit meg akarunk szegyeníteni. Miért mentek be a hátsó ajtón?

Vádlott: Mert csak ezt a bejárat ismertük. Beküldtük hozzá a cselédet, hogy várjuk. Sokáig várakoztunk, aztán benyitottunk hozzá.

— Uri ember nem megy be jelentkezés nélkül.

Vádlott: Kopogtattunk.

Elnök: A csendőrség előtt tett vallomása másképp hangzik.

Vádlott: Ugy igaz, amint mondom.

Hosszas várakozás után találomra a belsőbb szoba felé tartottunk és ajtaján kopogtattunk.

Szabad! — hallatszott ki onnan. Achimot szemben a szoba sarkában a falhoz támaszkodva találtuk. Két-három lépést tettünk feléje.

Achim botot szorongatott kezében, a bot a földet érte. Én bemutaltam magam, bátyám azonban nyomban beszélni kezdett, a nélkül, hogy bemutatkozott volna. Amenyire visszaemlékezem, mikor én beléptem és nevem mondtam, bátyám már így szólt: Achim ur, eljöttünk Önhöz, hogy a Békésmegyei Friss Ujságban azokat a rágalmakat, amelyeket

édes atyánk és nagybátyánk ellen szórt, vonja vissza és kérjük, hogy a hajszát szüntesse be. Achim erre ránk kiáltott: Takarodjatok ki innen! Bátyám nyugodtan felelt: De igenis jogunk van, hogy beszéljünk önnel Achim ur. Nem is fejezhette be szavait bátyám. Achim botot emelt rá és fejbe sújtotta. Bátyám az ütést karjával elhárította, de a

bot ballábán érte. Erre bátyám is felemelte botját és rásújt Achimra, Ekkor Achim ráugrott, az ágyra teperte, fojtogatta, lába már alig ért a földig. Segítségért nem tudott kiáltani. Ekkor én rákiáltottam: Achim ur, ne bántsa a bátyámat, mert lövök, Még nem vettem ki revolveremet, de mikor láttam, bátyám mozdulni sem tud, lőttem rá. Achim fölkel, a bátyám is és kimentünk a szobából.

Ezután összehasonlítják Zsilinszky Gábornak a szolgabiróságon és a csendőrségen tett vallomásait, amelyek a lövések számára nézve nem egyeznek és végül megállapítják, hogy két lövés történt. Kiderül, hogy a vádlott a vádlott a gyilkosság előtt kérte kölcsön a revolvert Kocziy Mihály nevű barátjától és ezt csak azért tagadta le, mert nem akarta, hogy barátjának kellemetlensége legyenek.

A kihallgatás hetvenöt percig tartott, azután tíz perc szünet következett, majd

Zsilinszky Endrét

hallgatták ki. Nem érzi magát bűnösnek. A revolvert még 1908-ban vette Nagyszalontán és rendesen magánál hordta. Elmondja a gyilkosság előzményeit és előkészületeit.

Az elnök: Nem gondolták, hogy Achim brutális lesz?

— Bizonyára megfordult bennünk az a gondolat, hogy tettleg is ellenünk fordulhat.

— Erről nem beszéltek?

— Nem beszélünk róla.

— Nagyon különös, hogy erről nem beszéltek.

— Nem is olyan különös, mert valószínűbb volt, hogy kapuuk valami clégiétel-félt.

Zsilinszky Endre kihallgatása után szembesítették a két fivért és megkérdezték tőlük, van-e valami különös kívánságuk. Nem volt.

Kenedi Géza védő számos tanu kihallgatását kéri, akik bizonyítják, hogy Achim Andrásról az egész város rettegett, revolver nélkül nadrágos embet nem mert az utcára lépni, hogy Achim egy rendőrs is rálőtt és ezer korona díjat tűzött ki a fősolgabiró fejére.

Achim özvegye.

Achim András özvegye mozgás közepeite áll az elnök elé.

— Férjem elmondotta nekem — vallja — hogy Staffel, a férjem lapjának, a Békéscsabai Friss Ujságnak kiadója már napokkal előbb figyelmeztette őt, vigyázzon. A Zsilinszky fiuk bejöttek hozzá a nyomdába és megfenyegették őt, ha az apjukat tovább is támadja. Achimnak pedig azt üzenték, vigyázzon magára, mert ők jól lőnek!

UJDONSÁGOK

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

— A király nyaralása. Bécsből jelentik: Junius utolsó napjai egyikén, valószínűleg 27-én, Ischlbe utazik a király hosszabb nyári tartózkodásra. A uadászatokon Ferenc Ferdinánd trónörökös és Károly Ferenc József főherceg is résztvesznek. Nyolcvanegyedik születésnapját a király a legszükebb családi körben ünnepli meg. Itt említjük meg, hogy Mayer bécsi püspök Ischlbe utazott, hogy Mária Valéria főhercegnő tizedik gyermekét megkeresztelje. — Bécsből jelentik: A király ma reggel a Hermes-nyaralóhoz épített ideiglenes kápolnában misét hallgatott. Ezután a katonai főtisztek jelentését fogadta. A

„M-i-i-i?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antineotin-cigarettafüvek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Szliács acélfürdő, Felső-Magyarország

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás.

Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

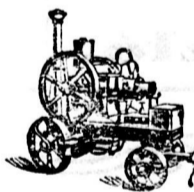
Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerincz és idegbajok, bénulás ellen, átszenvédett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos dr. NÁDOSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.)

CLIMAX

nyersolaj-motorok, lokomobilok és benzin cséplőgarnitúrák.

Teljes gyári szavatosság! Minden motor elküldés előtt hivatalos vizsgálatnak lesz alávetve. Teljes gyári szavatosság!

Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok!

Kérjen díjtalan ajánlatot!

BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelepe

Budapest, Szabadság-tér 17. sz. (Tőzsde-palota.)

Gyertyánliget Máramaros- megye

a legszebb, legegészségesebb, klimatikus vidék hegyi gyógyhely, asványfürdő és vizgyógyintézet. Osodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ósodás, enyhe levegő, kitünő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizsgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyeszköz: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május-október. Vasuti állomás: Nagy-Bocsók, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fosztolon életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó közlekedés. Interurban telefon. A fürdőigazgatóság.

Örökös állást nyerhet bárki havi jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőjét a **Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál** (Budapest, VII., Károly-körút 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető. **Alaptőke 7 millió korona.**

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVIII-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,135 készpénz nyereményt tartalmaz, 620,060 korona összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona

A huzás június 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára **4 korona.**

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zolamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdékben, adó-, posta-, távirdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére: Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakabam vágó jobb kereskedésekben kapható.

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

a vasuti állomással szemben,

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendeztetett be.

Balatonfüred,

gyógy- és tengeri-fürdő Zalamegyében. Posta, távirda, telefon helyben. Fürdőidény május 28-tól szeptember hó végéig.

Javallatok: Szívbetegségek, érlemeszesedés, vérszegénység, görvélykór, csusz, köszvény, a légzőszervek hurutos bántalmai, gyomor- és bélhurut, idült obstipáció- máj- és lepbántalmak, női bajok és idegbántalmak

Gyógyeszközök: Természetes, szénsavas fürdők Sós-, fenyő-, tó-, nap- és légfürdők. Ivókúra, savó- és szőlőgyógymód. Gyógytorna és orvosi masszázás. Szóra kozásról gondoskodva van. Gyógyterem, olvasóterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok lombos park, fenyvesliget, tereze, naponkint színelőadások, hetenkint táncmulatás, sétacsolnakázás, kirándulások, lawn-tennisz. VASUTI ÁLLOMÁSOK: A BALLATONMELLEKI VASUTON: BALATONFÜRED, a DÉLI VASUTON: SIÓFOK, hajón BALATONFÜREDRE. Vasuti szezonjegyek 33 és fél százalék kedvezményrel menetérti jegyek. LAKÁSMEGRENDELÉSEK előleg beküldése mellett Lingl Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők.

A balatonfüredi dus lithiumos ásványviz

mely mint étrendi viz igen kedvelt, szétküldése a fürdőigazgatóság által történik.

Prospektust kívánatra ingyen küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műórási Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papírost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Elegánsan butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házmasternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üvegajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Épületi vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

Ákáczzölőkarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályai-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Fizetéssel tanuló felvétetik Apródy József műórásnál Piac-utca 12.

FIX FIZETÉS és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Kerti padokat,
Kerti fecskendőket,

valamint

I-ső rendű Gépszijat

és csépléshez gépészeti cikkeket ajánl:

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

Debreczen, Piac-utca 23.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinté **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefélést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvenc szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TÉGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszín színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa

egyedüli készítőknél drougeria [Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12. Török Sándor „Opera“ gyógyszer-tár Andrassy-ut.

Uj találmány !

Telefon 718.

Uj találmány !

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy

Fagymentes vizöblítésű closet berendezését kizárólag csak vállalatom útján szerezhetik be ; mert erre vonatkozó **találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.**

Ujrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closeteknél olcsóbb, jobb, tartósabb. A Háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árendményben részesülnek. Rendelvényeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodámba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

intézni, ahol az újrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető

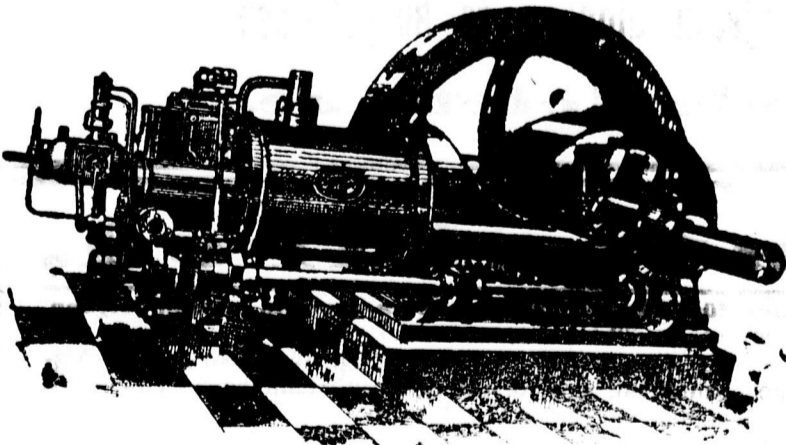
tisztelettel :

Lehmann László.

Szabadalom bejelentve

Szabadalom bejelentve.

Eredeti angol szab. **PETTERS** négyütemű **NYERSOLAJMOTOROK**

szab. csőgyújtóval (eem tüzesgolyóval) precíziós szabályozóval, 2—55 tényleges löerő teljesítménnyel, gazdasági és ipari célokra a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemgépek.

Világhírű ered. DAIMLER stabil és lokomobilszerű benzinmotorok. Elsőrangú „OTTO“ rendszerű PETZOLD szivógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

red. amer. „OTTO“ rendszerű LAMBERT stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Gépezetálya
BUDAPEST, V., Váci-körut 26.

Telefon : 164—65.

Sürgőnycim „Centralis“.

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításunkban megtekinthetők

FELDMAN NÁNDOR és TÁRSA

BANK-ÜZLETE

Budapest, VI. Andrassy-ut 50.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi főügynöksége.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál és személy-jogu gyógyszerárak vételének finanszírozása ; törlesztéses és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-, tisztviselői-kölcsönök ; értékpapírok, iőzsdei árfolyamon ; állami-, városi subvenciók eskomptálása ; kölcsönök, haszouélvezettel járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes.

Magyar és német levelezés ! TELEFON 21—10. Magyar és német levelezés !